

Stalfavoriet Boukje 192 nu in de schijnwerpers

Bijzondere Boukje op weg naar 2 ton

Lange tijd viel Big Boukje 192 niet op tussen de andere honderdtonners op het bedrijf van de familie Knoef. Maar dat verandert: ze is met 16.500 kg de onbetwiste vet- en eiwitopper van Nederland en wellicht passeert ze binnenkort de 200.000 kg melk.

tekst **Diane Versteeg**

'De Boukjesfamilie behoort tot de oudste koefamilies in deze stal', begint Jos Knoef zijn verhaal over zijn bijzondere koe. Stalfavoriet Big Boukje 192 van de familie Knoef uit Geesteren leverde al 16.500 kg vet en eiwit en is nu hard op weg naar een buitengewone levensproductie van 200.000 kg melk. 'Ik weet nog goed dat ik het melken met een van de stammoeders van deze Boukje, Boukje 8, leerde', vertelt Jos. 'Ze was rustig en handmelken was eenvoudig door haar lange en dikke spenen.' Die kenmerken bezit Boukje 192 ook. Volgens zoon Ben was de Cashdochter een van de eerste koeien die hij in de melkstal herkende toen hij vanaf zijn tiende leerde melken. Boukje 192 was toen eigenlijk al een oude koe met haar zes jaar.

Nog altijd vlot

Inmiddels is Boukje achttien jaar oud en ze loopt nog steeds goed mee binnen het koppel. 'Ze behoort tot mijn favoriete koeien', zegt Jos trots. 'Ze loopt nog vaak bij de eerste twintig koeien naar buiten en vervolgens loopt ze continu vretend ver achter in de wei. Eenmaal opgehaald loopt ze vlot de melkstal in.'

De Boukjes hebben de hoge productie letterlijk in de genen. Moeder Boukje 184 en overgrootmoeder Boukje 164 molken de honderd ton melk en de tien ton vet en eiwit vol. 'Hieruit blijkt al dat in de moederlijn voldoende melk zit. Ook in vaderslijn heeft ze de productie verankerd zitten, met achtereenvolgens Cash x Labelle x F16 x Tops x Amos.' Boukje werd als vaars ingeschreven met 83 punten. Vorig jaar werd ze opnieuw ingeschreven met 89 punten voor alge-

meen voorkomen. Verder heeft ze een zeer goede uier (89 punten) en een excellent frame (91 punten).

Voor haar eerste lijst kalfde Boukje te vroeg af, naar later bleek van een cvmkalf. Grootvader Labelle was drager, Lord Lily waarmee ze was geïnsemineerd ook en Boukje 192 zelf misschien ook. 'De melkproductie viel door haar vroege start niet mee, maar de gehalten waren

Boukje 192 (v.Cash), 89 punten. Levensproductie: 194.990 kg melk, 4,61% vet en 3,84% eiwit in 5173 dagen

Film Boukje

Kijk voor een film van Boukje in de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl.

direct goed', vertelt Jos. In de tweede lijst betaalde het vertrouwen zich uit, want daarin haalde ze ruim 12.000 liter melk en een 305 dagenproductie van ruim 11.000 kg. De volgende lijsten produceerde ze op dezelfde voet verder.

Boukje was op 13 oktober 2007 de 31e honderdtonner op het bedrijf. In oktober 2009 werd ze de 13e tientonner op het bedrijf. 'Haar enige manco is een verhoogd celgetal. Verder was er eigenlijk nooit iets met haar. Ze ging gewoon met het koppel mee', vertelt Jos.

Alerte inseminator

Overigens had het weinig gescheeld of Boukje was op achtjarige leeftijd gesneuveld. 'Ze was tochtig en de inseminator voelde dat ze wel erg warm was. Of er ook iets met de koe aan de hand was, vroeg hij. Voor de zekerheid heb ik toch even aan de uier gevoeld en aan de spenen getrokken.' Het bleek een colibesmetting te zijn. Door de consternatie

van het moment werd Boukje per ongeluk geïnsemineerd met Belgisch blauw. Er stonden twee koeien klaar voor inseminatie, het Belgisch-blauwrietje was eigenlijk bestemd voor de andere koe. Jos: 'Ik was allang blij dat we de colibesmetting op tijd hadden geconstateerd. Tegen de verwachting in bleek Boukje drachtig: van een vaarskalf nog wel.'

Weinig dochters

Boukje werd steeds vlot drachtig – in totaal kalfde ze veertien keer – maar met haar directe vrouwelijke nakomelingen hadden Jos en zijn vrouw Ingrid weinig geluk. Haar eerste dochter werd om klauwproblemen afgevoerd. Haar tweede dochter werd met 87 punten ingeschreven en gaf goed melk met 4 procent eiwit, maar kreeg een ontsteking aan de buitenkant van de uier waarvan ze niet genas. De derde was het witblauwkalf, het vierde vaarskalf ging weg om uierontsteking en de vijfde en zesde sneuvelden door een pootongeluk en een longontsteking. Haar laatste kalf, een Kiandochter, is roodbont.

De roodfactor kwam eerder naar voren toen haar tweede dochter, Boukje 238 (v. Horst Harry), werd gespoeld met Kian. Van de drie kleindochters uit die spoeling is er ook één rood. Jos legt uit waar die kleur vandaan komt: 'De roodfactor is ruim acht generaties doorgegeven en voert terug naar Hans 73, een stier van KI Almelo.'

Sinds oktober heeft Boukje wat last in haar kniegewricht aan het achterbeen. Jos: 'Het zou mooi zijn als ze de 200.000 kg melk haalt. We doen er alles aan om haar te helpen deze mijlpaal te halen. Als het haar in de ligboxenstal niet meer lukt, krijgt ze een strohok.' En daarmee zou Boukje de eerste koe zijn die een strohok krijgt op het bedrijf. Na al die jaren tóch een bijzonderheid. |

John de Vries, melkveehouder te Boijl:

'Ik weet niks van genomics, dus doe ik daar niks mee. Wat ik wel weet, pas ik toe. De genetische vooruitgang is niet zo groot, ik denk dat we het management nu beter voor elkaar hebben dan vroeger. Stieren goed gebruiken, dat is heel belangrijk.' (Mv)

Jan Kappers, manager Alfa Adviseurs:

'Een gezonde, duurzame koe moet het uitgangspunt blijven en de melkproductie het resultaat daarvan. Het is zoeken naar de balans. Geforceerd hard melken kost koeien en levert meer kosten op dan je denkt.' (Bo)

Evelien Luesink, melkveehouder te Halle:

'We melken en voeren strikt op vaste tijden. We zorgen er dan ook altijd voor dat we het voeren en het werk tussen de koeien 's morgens hebben gedaan, zodat er 's middags een periode van rust is in de stal. Hier zijn de koeien op ingesteld.' (Mv)

Roel Veerkamp, hoogleraar genetica Wageningen UR:

'Wat we de komende decennia gaan zien, is dat we de genetische data gaan koppelen aan managementdata. Bij de geboorte is het DNA bekend, maar daarna komen er steeds meer gegevens beschikbaar die helpen voorspellen of een koe oud wordt of niet. Bijvoorbeeld inseminatiegegevens, bedrijfsinspectie en melkproductie.' (B100)

Henk Hoogeveen, hoogleraar bedrijfseconomie Wageningen UR:

'Veehouders moeten leren rekenen met wat een extra kilo melk en een extra koe kost.' (Bo)

Gerbert Luesink, melkveehouder te Halle:

'Bij de kalveren kun je al goed inschatten welke dieren veel meer melk zullen geven. Dat zijn vooral de lange dieren.' (Mv)

Siert-Jan Boersema, dierenarts te Loppersum:

'Duizend gram groei per dag in de eerste levensmaanden van het kalf staat gelijk aan duizend kilo meer melk als vaars.' (Mv)

René Vermunt, melkveehouder te Etten-Leur:

'Wat is de beste koe? Koeien hebben soms meer kwaliteiten. De ene geeft meer melk, de andere heeft een fraai exterieur. Een brede top aanhouden geeft meer diversiteit. Dat is belangrijk en zo houd ik ook meer families in mijn stal.' (Bo)

Arjan van Mourik, kalverhandelaar te Nieuwland:

'De prijzen die in de laatste decennia van de vorige eeuw voor nuchtere kalveren werden betaald, zoals 500 gulden voor een zwartbont kalf, komen niet meer terug.' (Mv)

Bonne Stienstra, columnist:

'Ik fiets een blokje om en stop als er een kudde koeien van wel 120 stuks de weg oversteekt om

gemolken te worden. De jonge boerenzoon staat aan de weg en zegt: "Het zijn altijd dezelfde voorop en dezelfde achteraan. Als de voorste achteraan loopt, dan is er iets met hem aan de hand." Geen koe gelijk dus, elk een eigen karakter.' (LC)

Jan van Weperen, melkveehouder te Oosterwolde (Fr.):

'Koeien buiten of binnen, daar zou de discussie niet over moeten gaan. Ga het hebben over normen voor dierwelzijn en waarborgen voor een goed milieu, plus een goede arbeidsomgeving voor de huidige en volgende generatie boeren.' (Mv)

Manfred Holtslag, melkveehouder te Hall:

'Een moderne fh en een ronde holstein raken elkaar, dus moet je kijken naar wat de meest geschikte stier is. Ik heb echt krachtstieren nodig. Het is niet zo dat ik die bij holstein niet kan vinden, maar in de kleine fh-populatie heb ik toch meer keus uit stieren die passen bij mijn pure-grazesysteem. Zo kijk ik ernaar.' (Nk)

John de Vries:

'Ik ben nu twee en een half uur per keer aan het melken, maar dat maakt me niks uit. Met melken moet ik het verdienen, ik doe liever andere dingen sneller.' (Mv)

René Vermunt:

'Ik heb vertrouwen in de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van genomics en zet daar ook op in. Pas als je de uitgangspositie van je jongvee kent, kun je gericht gaan selecteren en verbeteren.' (Bo)

Bronnen: Melkvee (Mv), Boerderij (Bo), Leeuwarder Courant (LC), de Nederlandse koekrant (Nk), Boerderij100 (B100)